

SOSTEn keskeiset nostot valinnanvapausesitykseen HE 16/2018 vp

19.4.2018

Erityisasiantuntija Ulla Kiuru

SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry
SOSTE Finlands social och hälsa rf
SOSTE Finnish Federation for Social Affairs and Health

Sote-uudistuksen tavoitteiden toteutumiseen ei uskota

Eriarvoisuus
ei vähene

56 %

Aikataulu
on epä-
realistinen

78 %

Kustannusten
hillitseminen
ei onnistu

77 %

Järjestelmä
ei selkeydy
asiakkaalle

65 %

Sote-palvelujen
integraatio
heikkenee

61 %

Lähipalvelujen
turvaaminen
ei onnistu

58 %

Sosiaali-
ja terveys-
johtajat

Sosiaali-
työntekijät

67 %

81 %

68 %

73 %

55 %

74 %

SOSTEn keskeiset huomiot

- Valinnanvapaus tulee toteuttaa kuhunkin maakuntaan parhaiten sopivalla tavalla maakuntien omien päätösten mukaan ja kullekin maakunnalle sopivassa aikataulussa, mutta valtakunnallisesti ohjaten.
- Neuvontaan ja ohjaukseen on varattava riittävästi palkattua henkilöstöä.
- Sote-keskusten palveluvalikoimaan (§18, 1 momentti) on lisättävä päihde- ja mielenterveystyön, vanhustyön, lastensuojelun sekä vammaispalvelujen neuvontaa ja ohjausta.
- Valinnanvapausmalli vaikeuttaa palvelujen integraatiota ja siten myös maakuntien järjestämisvastuun toteuttamista tuottajille asetetuista ehdoista huolimatta.
- Sote-uudistukselle asetetut säästötavoitteet ja valinnanvapausjärjestelmän toteuttaminen ovat keskenään ristiriidassa.

SOSTEn keskeiset huomiot

- Asiakasmaksut eivät saa nousta uudistuksen myötä. Tiukka valtionrahoituksen raami sekä maakunnan lainanotto-oikeuden rajoittaminen lisäävät paineita asiakasmaksujen korotuksille.
- Tuottajille maksettavat korvaukset on määriteltävä tasoltaan siten, että ne tosiasiallisesti kattavat palvelutuotannosta aiheutuvat kustannukset.
- Asiakasseteleiden sekä henkilökohtaisen budjetin ostovoimaa on seurattava.
- Ostopalvelut sekä asiakassetelit ja henkilökohtainen budjetti tarjoavat järjestöille parhaimmat mahdollisuudet toimia palveluntuottajina.
- Asiakasseteleiden ei pidä olla maakuntia velvoittavia. Sosiaaliseen kuntoutukseen ei tässä vaiheessa pidä ottaa käyttöön asiakasseteliä.
- Järjestöjen rahoitus on turvattava. Maakuntien ja kuntien tulee sopia järjestöavustusten jatkumisesta osana maakuntien perustamista.